

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (ένατο τμήμα)

της 28ης Οκτωβρίου 2021 *

«Προδικαστική παραπομπή – Οδηγία 2014/65/ΕΕ – Αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων – Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2017/565 – Επιχειρήσεις επενδύσεων – Άρθρο 56 – Αξιολόγηση της συμβατότητας και σχετικές υποχρεώσεις τήρησης αρχείου – Άρθρο 72 – Διατήρηση αρχείων – Τρόπος διατήρησης – Πληροφορίες σχετικά με την κατηγοριοποίηση των πελατών – Πληροφορίες σχετικά με το κόστος και τις επιβαρύνσεις που συνδέονται με τις επενδυτικές υπηρεσίες»

Στην υπόθεση C-95/20,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, την οποία υπέβαλε το Administrativen sad – Varna (διοικητικό δικαστήριο Βάρνας, Βουλγαρία) με απόφαση της 11ης Φεβρουαρίου 2020, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 25 Φεβρουαρίου 2020, στο πλαίσιο της δίκης

«**Varchev Finans**» ΕΟΟΔ

κατά

Komisia za finansov nadzor,

παρισταμένης της:

Okrazhna prokuratura – Varna,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (ένατο τμήμα),

συγκείμενο από τους Κ. Jürimäe, πρόεδρο του τρίτου τμήματος, προεδρεύουσα του ενάτου τμήματος, S. Rodin (εισηγητή) και Ν. Ρίζαργα, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: J. Richard de la Tour

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

– η «Varchev Finans» ΕΟΟΔ, εκπροσωπούμενη από την Μ. Valchanova, advokat,

* Γλώσσα διαδικασίας: η βουλγαρική.

- η Komisija za finansov nadzor, εκπροσωπούμενη από τις B. Gercheva, L. Valchovska και M. Vasileva,
- η Γερμανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους J. Möller και R. Kanitz,
- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη αρχικά από την Y. Marinova και τους J. Rius και T. Scharf, στη συνέχεια από την Y. Marinova και τον T. Scharf,

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 56, παράγραφος 2, και του άρθρου 72, παράγραφος 2, του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2017/565 της Επιτροπής, της 25ης Απριλίου 2016, για τη συμπλήρωση της οδηγίας 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τις οργανωτικές απαιτήσεις και τους όρους λειτουργίας των επιχειρήσεων επενδύσεων, καθώς και τους ορισμούς που ισχύουν για τους σκοπούς της εν λόγω οδηγίας (ΕΕ 2017, L 87, σ. 1), σε συνδυασμό με το παράρτημα Ι του ως άνω κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού.
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ της «Varchev Finans» ΕΟΟΔ και της Komisija za finansov nadzor (επιτροπής εποπτείας του χρηματοπιστωτικού τομέα, Βουλγαρία) (στο εξής: ΚΦΝ) αφορώσας τα χρηματικά πρόστιμα που επιβλήθηκαν στην ανωτέρω εταιρία λόγω παραβάσεως της υποχρεώσεως τήρησης μητρώων όσον αφορά την κατηγοριοποίηση των πελατών και την πληροφόρηση που παρέχεται σε αυτούς σχετικά με το κόστος και τις επιβαρύνσεις που συνδέονται με τις επενδυτικές υπηρεσίες.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

Η οδηγία 2014/65/ΕΕ

- 3 Το άρθρο 16 της οδηγίας 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και την τροποποίηση της οδηγίας 2002/92/ΕΚ και της οδηγίας 2011/61/ΕΕ (ΕΕ 2014, L 173, σ. 349), το οποίο επιγράφεται «Οργανωτικές απαιτήσεις», προβλέπει στην παράγραφο 6 τα εξής:

«Η επιχείρηση επενδύσεων μεριμνά ώστε να καταγράφονται όλες οι υπηρεσίες που παρέχει και οι δραστηριότητες και συναλλαγές που εκτελεί, κατά τρόπο που να επιτρέπει στην αρμόδια αρχή να ασκεί τα εποπτικά της καθήκοντα και να προβαίνει σε ενέργειες για την εξασφάλιση της τήρησης των υποχρεώσεων δυνάμει της παρούσας οδηγίας, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 600/2014 [του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 (ΕΕ 2014, L 173, σ. 84)], της οδηγίας 2014/57/ΕΕ [του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2014, περι

ποινικών κυρώσεων για την κατάχρηση αγοράς (οδηγία για την κατάχρηση αγοράς) (ΕΕ 2014, L 173, σ. 179)] και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 596/2014 [του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2014, για την κατάχρηση της αγοράς (κανονισμός για την κατάχρηση της αγοράς) και την κατάργηση της οδηγίας 2003/6/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και των οδηγιών της Επιτροπής 2003/124/ΕΚ, 2003/125/ΕΚ και 2004/72/ΕΚ (ΕΕ 2014, L 173, σ. 1)], και ιδίως να διασφαλίζει τη συμμόρφωση της επιχείρησης επενδύσεων με όλες τις υποχρεώσεις της, περιλαμβανομένων των υποχρεώσεων έναντι των πελατών ή των δυνητικών πελατών και της ακεραιότητας της αγοράς.»

- 4 Το άρθρο 25 της οδηγίας 2014/65, το οποίο τιτλοφορείται «Αξιολόγηση της καταλληλότητας και της συμβατότητας και ενημέρωση προς πελάτες», ορίζει στις παραγράφους 2, 3, 5 και 8 τα εξής:

«2. Όταν η επιχείρηση επενδύσεων παρέχει επενδυτικές συμβουλές ή διαχείριση χαρτοφυλακίου, οφείλει να αντλεί τις αναγκαίες πληροφορίες σχετικά με τη γνώση και την εμπειρία του πελάτη ή του δυνητικού πελάτη στον επενδυτικό τομέα σε σχέση με τον συγκεκριμένο τύπο προϊόντος ή υπηρεσίας, σχετικά με τη χρηματοοικονομική του κατάσταση, περιλαμβανομένης της δυνατότητάς του να υποστεί ζημιές, καθώς και σχετικά με τους επενδυτικούς στόχους του, περιλαμβανομένου του επιπέδου ανοχής κινδύνου, ώστε να μπορεί η επιχείρηση επενδύσεων να του συστήσει τις επενδυτικές υπηρεσίες και τα χρηματοπιστωτικά μέσα που είναι κατάλληλα για την περίπτωση του και, ιδίως, είναι σύμφωνα με το επίπεδο ανοχής κινδύνου και με τη δυνατότητά του να υποστεί ζημιές.

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, όταν μια επιχείρηση επενδύσεων παρέχει επενδυτικές συμβουλές στο πλαίσιο των οποίων συστήνει πακέτο υπηρεσιών ή προϊόντων σύμφωνα με το άρθρο 24 παράγραφος 11, το συνολικό πακέτο είναι κατάλληλο για τον πελάτη.

3. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι όταν οι επιχειρήσεις επενδύσεων παρέχουν άλλες επενδυτικές υπηρεσίες πλην των μνημονευόμενων στην παράγραφο 2, ζητούν από τον πελάτη ή τον δυνητικό πελάτη να δίνει πληροφορίες σχετικά με τη γνώση και την πείρα του στον επενδυτικό τομέα σε σχέση με τον συγκεκριμένο τύπο προσφερόμενου ή αιτούμενου προϊόντος ή υπηρεσίας, ώστε να μπορεί η επιχείρηση επενδύσεων να εκτιμήσει κατά πόσο η σχεδιαζόμενη επενδυτική υπηρεσία ή προϊόν ενδείκνυται για τον πελάτη. Όταν πρόκειται για πακέτο υπηρεσιών ή προϊόντων σύμφωνα με το άρθρο 24 παράγραφος 11, στην αξιολόγηση εξετάζεται κατά πόσο το συνολικό πακέτο είναι ενδεδειγμένο.

Εάν η επιχείρηση επενδύσεων κρίνει, βάσει των πληροφοριών που έχει λάβει σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο, ότι το προϊόν ή η υπηρεσία δεν είναι κατάλληλα για τον πελάτη ή τον δυνητικό πελάτη, οφείλει να τον προειδοποιήσει σχετικά. Η προειδοποίηση αυτή μπορεί να παρέχεται σε τυποποιημένη μορφή.

Εάν οι πελάτες ή οι δυνητικοί πελάτες δεν παράσχουν τις κατά το πρώτο εδάφιο πληροφορίες σχετικά με τη γνώση και την πείρα τους, ή αν παράσχουν ανεπαρκείς σχετικές πληροφορίες, η επιχείρηση επενδύσεων τους προειδοποιεί ότι η επιχείρηση επενδύσεων δεν είναι σε θέση να κρίνει κατά πόσον η σκοπούμενη επενδυτική υπηρεσία ή προϊόν είναι κατάλληλα γι' αυτούς. Η προειδοποίηση αυτή μπορεί να παρέχεται σε τυποποιημένη μορφή.

[...]

5. Η επιχείρηση επενδύσεων τηρεί αρχείο όπου περιλαμβάνονται το ή τα έγγραφα που καταρτίζονται κατόπιν συμφωνίας μεταξύ του πελάτη και της επιχείρησης επενδύσεων και που

αναφέρουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μερών, καθώς και τους άλλους όρους υπό τους οποίους η επιχείρηση επενδύσεων θα παρέχει υπηρεσίες στον πελάτη. Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των μερών μπορούν να ορίζονται με αναφορά σε άλλα έγγραφα ή νομικά κείμενα.

[...]

8. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 89 για να εξασφαλίζει τη συμμόρφωση των επιχειρήσεων επενδύσεων με τις αρχές που ορίζονται στις παραγράφους 2 έως 6 του παρόντος άρθρου κατά την παροχή επενδυτικών ή παρεπόμενων υπηρεσιών στους πελάτες τους, περιλαμβανομένων των πληροφοριών που λαμβάνονται κατά την αξιολόγηση της καταλληλότητας ή της συμβατότητας των υπηρεσιών και των χρηματοπιστωτικών μέσων για τους πελάτες τους [...].»

Ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός 2017/565

5 Ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός 2017/565 εκδόθηκε βάσει, μεταξύ άλλων, του άρθρου 25, παράγραφος 8, της οδηγίας 2014/65.

6 Η αιτιολογική σκέψη 92 του ανωτέρω κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού έχει ως εξής:

«Τα αρχεία που υποχρεούται να τηρήσει η επιχείρηση επενδύσεων θα πρέπει να προσαρμοστούν ανάλογα με το είδος της επιχείρησης και το φάσμα των επενδυτικών υπηρεσιών και δραστηριοτήτων που εκτελούνται, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι υποχρεώσεις τήρησης αρχείων που ορίζονται στην οδηγία [2014/65], τον κανονισμό [600/2014], τον κανονισμό [596/2014], την οδηγία [2014/57] και τον παρόντα κανονισμό, καθώς και ότι οι αρμόδιες αρχές είναι σε θέση να ανταποκρίνονται στο εποπτικό τους έργο και να λαμβάν[ουν] μέτρα εφαρμογής με σκοπό τη διασφάλιση τόσο της προστασίας των επενδυτών όσο και της ακεραιότητας της αγοράς.»

7 Το άρθρο 50 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2017/565, το οποίο φέρει τον τίτλο «Πληροφορίες σχετικά με το κόστος και τις συναφείς επιβαρύνσεις», προβλέπει στην παράγραφο 2 τα εξής:

«Για εκ των προτέρων και εκ των υστέρων γνωστοποίηση πληροφοριών στους πελάτες σχετικά με το κόστος και τις επιβαρύνσεις, οι επιχειρήσεις επενδύσεων αθροίζουν τα εξής:

α) όλα τα κόστη και τις συναφείς επιβαρύνσεις που χρεώνονται από την επιχείρηση επενδύσεων ή από άλλα μέρη, στην περίπτωση που ο πελάτης έχει παραπεμφθεί σε αυτά, για την επενδυτική υπηρεσία (τις επενδυτικές υπηρεσίες) και/ή παρεπόμενες υπηρεσίες παρεχόμενες στον πελάτη· και

β) όλα τα κόστη και τις συναφείς επιβαρύνσεις που σχετίζονται με την κατασκευή και διαχείριση των χρηματοπιστωτικών μέσων.

[...]»

- 8 Το άρθρο 56 του εν λόγω κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού, το οποίο επιγράφεται «Αξιολόγηση της συμβατότητας και σχετικές υποχρεώσεις τήρησης αρχείου», ορίζει τα εξής:

«1. Οι επιχειρήσεις επενδύσεων προσδιορίζουν αν ο πελάτης διαθέτει την αναγκαία πείρα και τις απαιτούμενες γνώσεις προκειμένου να κατανοήσει τους κινδύνους που συνδέονται με το προσφερόμενο ή ζητούμενο επενδυτικό προϊόν ή υπηρεσία, όταν αξιολογούν αν [μια] επενδυτική υπηρεσία είναι, σύμφωνα με το άρθρο 25 παράγραφος 3 της οδηγίας [2014/65], κατάλληλη για έναν πελάτη.

Επιτρέπεται στην επιχείρηση επενδύσεων να θεωρήσει ότι ένας επαγγελματίας πελάτης διαθέτει την αναγκαία πείρα και τις απαιτούμενες γνώσεις για να κατανοήσει τους κινδύνους που συνδέονται με τις συγκεκριμένες επενδυτικές υπηρεσίες ή συναλλαγές ή τα είδη συναλλαγών ή προϊόντων για τα οποία ο πελάτης έχει κατηγοριοποιηθεί ως επαγγελματίας.

2. Οι επιχειρήσεις επενδύσεων τηρούν αρχεία των αξιολογήσεων συμβατότητας που διενεργούνται, οι οποίες περιλαμβάνουν τα εξής:

α) το αποτέλεσμα της αξιολόγησης συμβατότητας·

β) τυχόν προειδοποίηση που έχει δοθεί στον πελάτη στην περίπτωση που η αγορά επενδυτικής υπηρεσίας ή προϊόντος αξιολογήθηκε ως δυνητικά ακατάλληλη για τον πελάτη, εάν ο πελάτης ζήτησε να προβεί στη συναλλαγή παρά την προειδοποίηση και, κατά περίπτωση, αν η επιχείρηση αποδέχθηκε το αίτημα του πελάτη να προβεί στη συναλλαγή·

γ) τυχόν προειδοποίηση που έχει δοθεί στον πελάτη στην περίπτωση που ο πελάτης δεν παρείχε επαρκείς πληροφορίες προκειμένου η επιχείρηση να διενεργήσει την αξιολόγηση συμβατότητας, εάν ο πελάτης ζήτησε να προβεί στη συναλλαγή παρά την προειδοποίηση και, κατά περίπτωση, αν η επιχείρηση αποδέχθηκε το αίτημα του πελάτη να προβεί στη συναλλαγή.»

- 9 Το άρθρο 72 του ανωτέρω κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού, το οποίο επιγράφεται «Διατήρηση αρχείων», προβλέπει τα εξής:

«1. Τα αρχεία διατηρούνται σε μέσο που επιτρέπει την αποθήκευση των πληροφοριών με τρόπο προσβάσιμο για μελλοντική εξέταση από την αρμόδια αρχή, με μορφή και τρόπο που ικανοποιούν τα ακόλουθα κριτήρια:

α) οι αρμόδιες αρχές έχουν εύκολα πρόσβαση σε αυτά τα αρχεία και [μπορούν] να αναπαράγουν τα βασικά στάδια της επεξεργασίας κάθε συναλλαγής·

β) είναι δυνατό να διαπιστωθούν εύκολα τυχόν διορθώσεις ή άλλες τροποποιήσεις, καθώς και το περιεχόμενο των αρχείων πριν από τις εν λόγω διορθώσεις ή τροποποιήσεις·

γ) δεν είναι δυνατό να υποστούν τα αρχεία άλλου είδους παραποίηση ή τροποποίηση·

δ) [είναι δυνατή η εκμετάλλευση μέσω της πληροφορικής] ή οποιαδήποτε άλλη αποτελεσματική εκμετάλλευση όταν η ανάλυση των δεδομένων δεν είναι εύκολη λόγω του όγκου και της φύσης αυτών· και

ε) οι ρυθμίσεις της επιχείρησης συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις τήρησης αρχείων ανεξαρτήτως της τεχνολογίας που χρησιμοποιείται.

2. Οι επιχειρήσεις επενδύσεων τηρούν κατ' ελάχιστο τα αρχεία που προσδιορίζονται στο παράρτημα I του παρόντος κανονισμού ανάλογα με τη φύση των δραστηριοτήτων τους.

Ο κατάλογος των αρχείων που προσδιορίζονται στο παράρτημα I του παρόντος κανονισμού δεν θίγει τυχόν άλλες υποχρεώσεις τήρησης αρχείων που προκύπτουν από άλλη νομοθεσία.

3. Ακόμη, οι επιχειρήσεις επενδύσεων τηρούν [εγγράφως] αρχεία τυχόν πολιτικών και διαδικασιών που οφείλουν να [εφαρμόζουν] σύμφωνα με την οδηγία [2014/65], τον κανονισμό [600/2014], την οδηγία [2014/57] και τον κανονισμό [596/2014] και τ[α] αντίστοιχ[α] εκτελεστικ[ά] μέτρ[α].

Οι αρμόδιες αρχές μπορούν να απαιτούν από τις επιχειρήσεις επενδύσεων να τηρούν αρχεία συμπληρωματικά του καταλόγου που περιλαμβάνεται στο παράρτημα I του παρόντος κανονισμού.»

- 10 Το παράρτημα I του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2017/565, το οποίο τιτλοφορείται «Τήρηση αρχείων», περιλαμβάνει κατάλογο ελάχιστων αρχείων που πρέπει να τηρούνται από επιχειρήσεις επενδύσεων αναλόγως του χαρακτήρα των δραστηριοτήτων τους. Κατά τον ως άνω κατάλογο, οι πληροφορίες που πρέπει να καταχωρίζονται περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, ως προς την «Αξιολόγηση των πελατών», πληροφορίες σχετικά με την «Αξιολόγηση της καταλληλότητας και της συμβατότητας» και, ως προς την «Επικοινωνία με πελάτες», τις «Πληροφορίες σχετικά με το κόστος και τις συναφείς επιβαρύνσεις».

Το βουλγαρικό δίκαιο

- 11 Σύμφωνα με το άρθρο 71, παράγραφος 2, σημείο 4, του *Zakon za pazarite na finansovni instrumenti* (νόμου περί αγορών χρηματοπιστωτικών μέσων) (DV αριθ. 15 της 16ης Φεβρουαρίου 2018), όπως ίσχυε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της υποθέσεως της κύριας δίκης, οι επιχειρήσεις επενδύσεων οφείλουν να παρέχουν στους υφιστάμενους ή δυνητικούς πελάτες τους εγκαίρως, με τον προσήκοντα τρόπο και λαμβανομένων υπόψη των απαιτήσεων για παροχή ακριβούς, σαφούς και μη παραπλανητικής πληροφόρησης, πληροφορίες σχετικά με το κάθε είδους κόστος και τις διάφορες επιβαρύνσεις που χρεώνονται στον πελάτη, καθώς και με το ύψος αυτών.
- 12 Δυνάμει της παραγράφου 9, σημείο 16, πρώτη περίπτωση, του άρθρου 290 του ανωτέρω νόμου, σε συνδυασμό με την παράγραφο 1, σημείο 16, του άρθρου αυτού, εφόσον δεν προβλέπεται άλλως, επί παραβάσεως απαιτήσεων τις οποίες προβλέπει κανονισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης επιβάλλεται κατά νομικών προσώπων και φυσικών προσώπων που έχουν την εμπορική ιδιότητα χρηματικό πρόστιμο ύψους 5 000 έως 1 000 000 βουλγαρικών λέβα (BGN) (περίπου 2 500 έως 510 000 ευρώ) και, σε περίπτωση επανειλημμένης μη συμμορφώσεως, χρηματικό πρόστιμο ύψους 10 000 έως 2 000 000 BGN (περίπου 5 000 έως 1 020 000 ευρώ).

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

- 13 Η Varchev Finans είναι επιχείρηση επενδύσεων στην οποία η KFN παραχώρησε άδεια για παροχή επενδυτικών υπηρεσιών και άσκηση επενδυτικών δραστηριοτήτων.

- 14 Κατ' εφαρμογήν της από 20 Αυγούστου 2018 διαταγής του αντιπροέδρου της KFN, διενεργήθηκε έλεγχος στη Varchev Finans, στο πλαίσιο του οποίου η ως άνω εταιρία υποχρεώθηκε να παράσχει πρόσβαση σε όλα τα μητρώα που τηρούσε σύμφωνα με τις απαιτήσεις των κανονισμών. Διαπιστώθηκε ότι η Varchev Finans δεν τηρούσε ούτε μητρώο για την καταχώριση των στοιχείων σχετικά με τις διενεργηθείσες για τους πελάτες της αξιολογήσεις συμβατότητας των επενδυτικών προϊόντων και υπηρεσιών ούτε μητρώο για τη διατήρηση των πληροφοριών τις οποίες είχε παράσχει στους πελάτες σχετικά με το κόστος και τις επιβαρύνσεις που συνδέονται με τις επενδυτικές υπηρεσίες.
- 15 Κατά συνέπεια, με απόφαση της 20ής Μαΐου 2019, επιβλήθηκαν δύο χρηματικά πρόστιμα στη Varchev Finans λόγω παραβάσεως, πρώτον, του άρθρου 56, παράγραφος 2, του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2017/565, σε συνδυασμό με το άρθρο 72, παράγραφος 2, και το παράρτημα I του εν λόγω κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού και, δεύτερον, του άρθρου 72, παράγραφος 2, σε συνδυασμό με το παράρτημα I του ανωτέρω κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού.
- 16 Η Varchev Finans άσκησε προσφυγή κατά της αποφάσεως αυτής ενώπιον του Rayonen sad Varna (πρωτοβάθμιου δικαστηρίου Βάρνας, Βουλγαρία) το οποίο απέρριψε την προσφυγή και επιβεβαίωσε ότι η Varchev Finans δεν τηρούσε μητρώα, κατά παράβαση των απαιτήσεων που απορρέουν από τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό 2017/565.
- 17 Η Varchev Finans άσκησε αναίρεση ενώπιον του Administrativen sad Varna (διοικητικού δικαστηρίου Βάρνας, Βουλγαρία), ήτοι του αιτούντος δικαστηρίου, κατά της αποφάσεως του Rayonen sad Varna (πρωτοβάθμιου δικαστηρίου Βάρνας) υποστηρίζοντας, μεταξύ άλλων, ότι η KFN είχε ερμηνεύσει και εφαρμόσει εσφαλμένως τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό 2017/565. Η Varchev Finans προέβαλε ότι, βάσει των αποδόσεων του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού στη γερμανική, στην αγγλική και στη γαλλική γλώσσα, δεν υποχρεούται να τηρεί μητρώα υπό τυπική έννοια παρά μόνο να διατηρεί τα «αρχεία» τα οποία είναι –όπως διαπίστωσε η KFN– διαθέσιμα στην επιχείρηση.
- 18 Η KFN υποστηρίζει, αντιθέτως, ότι από την απόδοση των διατάξεων του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού στη βουλγαρική γλώσσα προκύπτει ότι η αναιρεσείουσα της κύριας δίκης οφείλει να τηρεί μητρώα υπό τυπική έννοια.
- 19 Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω επιχειρήματα και έχοντας συγκρίνει τις αποδόσεις των σχετικών όρων που περιλαμβάνονται στο άρθρο 56, παράγραφος 2, και στο άρθρο 72, παράγραφος 2, του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2017/565 στη βουλγαρική, στη γερμανική, στην αγγλική και στη γαλλική γλώσσα, το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι είναι αναγκαία η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως προκειμένου να διαπιστωθεί αν, βάσει των διατάξεων αυτών, οι πληροφορίες τις οποίες αυτές προβλέπουν αρκεί να καταχωρίζονται στους φακέλους των πελατών της επιχείρησης επενδύσεων ή αν πρέπει να καταχωρίζονται συστηματικά σε χωριστά μητρώα.
- 20 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Administrativen sad Varna (διοικητικό δικαστήριο Βάρνας) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:
- «1) Απαιτεί το άρθρο 56, παράγραφος 2, [του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2017/565,] σε συνδυασμό με το άρθρο 72, παράγραφος 2, [και] το παράρτημα I [του εν λόγω κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού]:

- από τις επιχειρήσεις επενδύσεων να τηρούν (επικαιροποιημένο) χωριστό ενιαίο μητρώο (υπό μορφή τράπεζας δεδομένων) με αρχεία σχετικά με την αξιολόγηση της καταλληλότητας και της συμβατότητας που διενήργησαν για κάθε πελάτη, και με το περιεχόμενο που προβλέπεται στο άρθρο 25, παράγραφοι 2 και 3, της οδηγίας [2014/65] και το άρθρο 50 του [κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2017/565];
  - [ή] αρκεί οι επιχειρήσεις επενδύσεων να έχουν στη διάθεσή τους τα ανωτέρω στοιχεία τα οποία να επισυνάπτονται στο αρχείο του εκάστοτε πελάτη σύμφωνα με το άρθρο 25, παράγραφος 5, της οδηγίας [2014/65], καθώς και να αποθηκεύονται με τρόπο προσβάσιμο για μελλοντική εξέταση από την αρμόδια αρχή, και με μορφή και τρόπο που ικανοποιούν τα κριτήρια του άρθρου 72, παράγραφος 1, του [εν λόγω] κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού;
- 2) Απαιτεί το άρθρο 72, παράγραφος 2, [του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2017/565,] σε συνδυασμό με το παράρτημα Ι [του εν λόγω κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού]:
- από τις επιχειρήσεις επενδύσεων να τηρούν (επικαιροποιημένο) χωριστό ενιαίο μητρώο (υπό μορφή τράπεζας δεδομένων) με αρχεία όσον αφορά τις πληροφορίες που παρασχέθηκαν σε κάθε πελάτη σχετικά με το κόστος και τις συναφείς επιβαρύνσεις, και με το περιεχόμενο που προβλέπεται στο άρθρο 45 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού [2017/565] για όλους τους πελάτες;
  - [ή] αρκεί οι επιχειρήσεις επενδύσεων να έχουν στη διάθεσή τους τα ανωτέρω στοιχεία τα οποία να επισυνάπτονται στο αρχείο του εκάστοτε πελάτη σύμφωνα με το άρθρο 25, παράγραφος 5, της οδηγίας [2014/65], καθώς και να αποθηκεύονται με τρόπο προσβάσιμο για μελλοντική εξέταση από την αρμόδια αρχή, και με μορφή και τρόπο που ικανοποιούν τα κριτήρια του άρθρου 72, παράγραφος 1, του [εν λόγω] κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

- 21 Με τα ερωτήματά του, τα οποία πρέπει να εξεταστούν από κοινού, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί αν το άρθρο 56, παράγραφος 2, και το άρθρο 72, παράγραφος 2, του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2017/565, σε συνδυασμό με το παράρτημα Ι του ως άνω κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού, έχουν την έννοια ότι οι επιχειρήσεις επενδύσεων είναι υποχρεωμένες να διατηρούν τα αρχεία σχετικά με τις διενεργηθείσες για κάθε πελάτη αξιολογήσεις της καταλληλότητας και της συμβατότητας των επενδυτικών προϊόντων ή υπηρεσιών, καθώς και με τις πληροφορίες που παρασχέθηκαν σε κάθε πελάτη σχετικά με το κόστος και τις επιβαρύνσεις που συνδέονται με τις επενδυτικές υπηρεσίες σε χωριστά ενιαία μητρώα, ιδίως υπό μορφή ηλεκτρονικής τράπεζας δεδομένων.
- 22 Επισημαίνεται, κατ' αρχάς, ότι, ακόμη και αν υποθεθεί ότι, όπως υπογραμμίζει η KFN, οι διατάξεις αυτές, στην απόδοσή τους στη βουλγαρική γλώσσα, καθόσον χρησιμοποιείται ο όρος «registri», νοούνται υπό την έννοια ότι αναφέρονται στην υποχρέωση τήρησης μητρώων υπό τυπική έννοια, υφίστανται, όπως επισήμανε τόσο το αιτούν δικαστήριο όσο και το σύνολο των διαδίκων της κύριας δίκης, αποκλίσεις μεταξύ των διαφόρων γλωσσικών αποδόσεων των εν λόγω διατάξεων.

- 23 Πράγματι, ενώ ορισμένες γλωσσικές αποδόσεις του άρθρου 56, παράγραφος 2, και του άρθρου 72, παράγραφος 2, του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2017/565, καθώς και του παραρτήματος I του κανονισμού αυτού αναφέρονται, ακριβώς όπως η απόδοση στη βουλγαρική γλώσσα, σε «μητρώο», όπως οι αποδόσεις στην ισπανική («registros»), στην αγγλική («records»), στην ιταλική (registrazioni) ή στην πορτογαλική γλώσσα («registros»), άλλες γλωσσικές αποδόσεις αναφέρονται σε απλά «αρχεία», όπως οι αποδόσεις των διατάξεων αυτών στη γερμανική («Aufzeichnungen») ή στη γαλλική γλώσσα («enregistrements»), με συνέπεια να μην μπορεί να συναχθεί κατά τρόπο αδιαμφισβήτητο το συμπέρασμα ότι οι ανωτέρω όροι πρέπει να νοηθούν υπό την έννοια ότι αναφέρονται μάλλον σε μητρώα υπό τυπική έννοια και όχι σε απλά «αρχεία».
- 24 Συναφώς, πρέπει επομένως να υπομνησθεί ότι, κατά πάγια νομολογία, η διατύπωση που χρησιμοποιήθηκε στην απόδοση διατάξεως του δικαίου της Ένωσης σε μία γλώσσα δεν μπορεί να αποτελέσει τη μοναδική βάση για την ερμηνεία της διατάξεως αυτής, ούτε μπορεί να της δίδεται προτεραιότητα σε σχέση με την απόδοση στις άλλες γλώσσες. Ειδικότερα, οι διατάξεις του δικαίου της Ένωσης πρέπει να ερμηνεύονται και να εφαρμόζονται κατά τρόπο ομοιόμορφο βάσει των αποδόσεών τους σε όλες τις γλώσσες της Ένωσης και, σε περίπτωση αποκλίσεως μεταξύ των αποδόσεων αυτών, η επίμαχη διάταξη πρέπει να ερμηνεύεται με γνώμονα την όλη οικονομία και τον σκοπό της κανονιστικής ρυθμίσεως της οποίας αποτελεί μέρος (απόφαση της 25ης Ιουλίου 2018, Teglgaard και Fløjstrupgård, C-239/17, EU:C:2018:597, σκέψεις 37 και 38 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 25 Συναφώς, επισημαίνεται ότι οι υποχρεώσεις τήρησης αρχείου τις οποίες επιβάλλει ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός 2017/565 στις επιχειρήσεις επενδύσεων δεν προβλέπονται απλώς κατά τρόπο αποσπασματικό σε ορισμένες μόνο διατάξεις του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού, όπως, όσον αφορά τις διενεργηθείσες αξιολογήσεις της συμβατότητας των επενδυτικών προϊόντων και υπηρεσιών, στο άρθρο 56, παράγραφος 2, του εν λόγω κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού, αλλά προβλέπονται επίσης κατά τρόπο γενικό στο τμήμα 8 του κεφαλαίου III του ίδιου κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού το οποίο αφορά την «Τήρηση αρχείων».
- 26 Το ως άνω τμήμα περιλαμβάνει το άρθρο 72 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2017/565, το οποίο αφορά τη «Διατήρηση αρχείων». Το άρθρο αυτό ορίζει, αφενός, στην παράγραφο 1, ότι τα αρχεία πρέπει να διατηρούνται με μορφή και τρόπο που ικανοποιούν τα κριτήρια που ορίζονται στα στοιχεία α' έως ε' της παραγράφου αυτής, ιδίως δε το κριτήριο κατά το οποίο η αρμόδια αρχή πρέπει να έχει εύκολα πρόσβαση στα σχετικά αρχεία.
- 27 Αφετέρου, το άρθρο 72, παράγραφος 2, του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού προβλέπει την υποχρέωση τήρησης κατ' ελάχιστο των αρχείων που περιέχονται στον κατάλογο του παραρτήματος I του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται τα επίμαχα στην υπόθεση της κύριας δίκης αρχεία σχετικά με τις διενεργηθείσες για κάθε πελάτη αξιολογήσεις της καταλληλότητας και της συμβατότητας των επενδυτικών προϊόντων και υπηρεσιών και με τις πληροφορίες που παρασχέθηκαν σε κάθε πελάτη σχετικά με το κόστος και τις επιβαρύνσεις που συνδέονται με τις επενδυτικές υπηρεσίες.
- 28 Όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 92 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού, οι απαιτήσεις σχετικά με την τήρηση των αρχείων αποβλέπουν να εξασφαλίσουν ότι οι αρμόδιες αρχές είναι σε θέση να ανταποκρίνονται στο εποπτικό τους έργο και να λαμβάνουν μέτρα εφαρμογής με σκοπό τη διασφάλιση τόσο της προστασίας των επενδυτών όσο και της ακεραιότητας της αγοράς.

- 29 Επομένως, από την όλη οικονομία και τον σκοπό των διατάξεων του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2017/565 σχετικά με τις υποχρεώσεις τήρησης αρχείου προκύπτει ότι ο κανονισμός αυτός σκοπεί να καθορίσει τις πληροφορίες τις οποίες οι επιχειρήσεις επενδύσεων οφείλουν, κατ' ελάχιστον, να τηρούν, ενώ, όσον αφορά τη μορφή και τον τρόπο διατήρησης των πληροφοριών, περιορίζεται στην πρόβλεψη συγκεκριμένων απαιτήσεων στις οποίες η εν λόγω διατήρηση πρέπει να ανταποκρίνεται, ιδίως σχετικά με την εύκολη προσβασιμότητα για τις αρμόδιες ελεγκτικές αρχές.
- 30 Επομένως, καθόσον οι διατάξεις αυτές αναφέρονται, στις διάφορες γλωσσικές αποδόσεις τους, σε «μητρώα», δεν μπορούν να ερμηνευθούν κατά τρόπο που να επιβάλλει στις επιχειρήσεις επενδύσεων ειδική μορφή διατήρησης των οικείων πληροφοριών, όπως τη δημιουργία χωριστού ενιαίου μητρώου υπό μορφή ηλεκτρονικής τράπεζας δεδομένων.
- 31 Μια τέτοια ερμηνεία θα καθιστούσε άνευ λόγου υπάρξεως τον περιεχόμενο στο άρθρο 72, παράγραφος 1, στοιχεία α' έως ε', του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2017/565 ορισμό των απαιτήσεων στις οποίες πρέπει να ανταποκρίνεται η διατήρηση των αρχείων.
- 32 Ειδικότερα, από το άρθρο 72, παράγραφος 1, στοιχείο ε', του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού προκύπτει ότι οι ρυθμίσεις της επιχείρησης επενδύσεων πρέπει να συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις τήρησης αρχείων «ανεξαρτήτως της τεχνολογίας που χρησιμοποιείται». Επομένως, ο εν λόγω κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός στηρίζεται σε ορισμένου βαθμού «τεχνολογική ουδετερότητα», υπό την έννοια ότι αφήνει στις επιχειρήσεις επενδύσεων την επιλογή του τρόπου διατήρησης αρχείων, υπό την προϋπόθεση ότι ο επιλεγείς τρόπος ανταποκρίνεται στο σύνολο των απαιτήσεων του άρθρου 72, παράγραφος 1, του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2017/565.
- 33 Ερμηνεία των διατάξεων του άρθρου 56, παράγραφος 2, και του άρθρου 72, παράγραφος 2, του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2017/565, καθώς και του παραρτήματος Ι του κανονισμού αυτού υπό την έννοια ότι, βάσει της διατύπωσής τους, οι διατάξεις αυτές αφορούν μάλλον μητρώα υπό τυπική έννοια και όχι απλά «αρχεία» δεν συνάγεται ούτε από την οδηγία 2014/65, βάσει της οποίας εκδόθηκε ο εν λόγω κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός.
- 34 Πράγματι, ούτε το άρθρο 16, παράγραφος 6, της οδηγίας 2014/65 –το οποίο επιβάλλει στα κράτη μέλη την υποχρέωση να μεριμνούν ώστε η επιχείρηση επενδύσεων να καταγράφει όλες τις υπηρεσίες που παρέχει και τις δραστηριότητες και συναλλαγές που εκτελεί, κατά τρόπο που να επιτρέπει στην αρμόδια αρχή να ασκεί τα εποπτικά της καθήκοντα και να προβαίνει σε ενέργειες για την εξασφάλιση της τήρησης των υποχρεώσεων– ούτε το άρθρο 25, παράγραφος 5, της οδηγίας αυτής, δυνάμει του οποίου η επιχείρηση επενδύσεων οφείλει να τηρεί αρχείο όπου περιλαμβάνονται το ή τα έγγραφα που καταρτίζονται κατόπιν συμφωνίας μεταξύ της επιχείρησης αυτής και του πελάτη και που αναφέρουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μερών, καθώς και τους άλλους όρους υπό τους οποίους η επιχείρηση επενδύσεων θα παρέχει υπηρεσίες στον πελάτη, καθορίζουν την τεχνική μορφή υπό την οποία πρέπει να διατηρούνται τα αρχεία των επιχειρήσεων επενδύσεων.
- 35 Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, στα υποβληθέντα ερωτήματα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 56, παράγραφος 2, και το άρθρο 72, παράγραφος 2, του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού 2017/565, σε συνδυασμό με το παράρτημα Ι του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού, έχουν την έννοια ότι οι επιχειρήσεις επενδύσεων δεν είναι υποχρεωμένες να διατηρούν τα αρχεία σχετικά με τις διενεργηθείσες για κάθε πελάτη αξιολογήσεις της καταλληλότητας και της συμβατότητας των επενδυτικών προϊόντων και υπηρεσιών, καθώς και με τις πληροφορίες που παρασχέθηκαν σε κάθε πελάτη σχετικά με το

κόστος και τις επιβαρύνσεις που συνδέονται με τις επενδυτικές υπηρεσίες σε χωριστά ενιαία μητρώα, ιδίως υπό μορφή ηλεκτρονικής τράπεζας δεδομένων, ο δε τρόπος διατήρησης των αρχείων μπορεί να επιλεγεί ελεύθερα υπό την προϋπόθεση, ωστόσο, να ανταποκρίνεται στο σύνολο των απαιτήσεων που ορίζονται στο άρθρο 72, παράγραφος 1, του εν λόγω κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 36 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπόμπου που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (ένατο τμήμα) αποφαινεται:

Το άρθρο 56, παράγραφος 2, και το άρθρο 72, παράγραφος 2, του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2017/565 της Επιτροπής, της 25ης Απριλίου 2016, για τη συμπλήρωση της οδηγίας 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τις οργανωτικές απαιτήσεις και τους όρους λειτουργίας των επιχειρήσεων επενδύσεων, καθώς και τους ορισμούς που ισχύουν για τους σκοπούς της εν λόγω οδηγίας, σε συνδυασμό με το παράρτημα Ι του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού, έχουν την έννοια ότι οι επιχειρήσεις επενδύσεων δεν είναι υποχρεωμένες να διατηρούν τα αρχεία σχετικά με τις διενεργηθείσες για κάθε πελάτη αξιολογήσεις της καταλληλότητας και της συμβατότητας των επενδυτικών προϊόντων και υπηρεσιών, καθώς και με τις πληροφορίες που παρασχέθηκαν σε κάθε πελάτη σχετικά με το κόστος και τις επιβαρύνσεις που συνδέονται με τις επενδυτικές υπηρεσίες σε χωριστά ενιαία μητρώα, ιδίως υπό μορφή ηλεκτρονικής τράπεζας δεδομένων, ο δε τρόπος διατήρησης των αρχείων μπορεί να επιλεγεί ελεύθερα υπό την προϋπόθεση, ωστόσο, να ανταποκρίνεται στο σύνολο των απαιτήσεων που ορίζονται στο άρθρο 72, παράγραφος 1, του εν λόγω κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού.

(υπογραφές)